

Kvalitetsrapport för SFI Stockholm 2013/2014

Arbetsmarknadsförvaltningen,
Stockholms stad

stockholm.se

Kvalitetsrapport för SFI Stockholm - 2013/2014

Utgivare: Arbetsmarknadsförvaltningen

Kontaktperson: Lisa Alm

Innehåll

Inledning	4
Fakta om SFI Stockholm perioden 2013/2014	4
Prioriterade utvecklingsområden från kvalitetsrapporten 2012/2013	5
Nämndens kvalitetsarbete	5
Uppföljning av Verksamhetens mål	8
Kunskaper	8
Bedömning och betygssättning	11
Lärandemiljö	13
Utbildningsval – arbete och samhällsliv	14
Sammanfattande analys	16
Prioriterade utvecklingsområden	17

Inledning

Denna rapport utgör en bilaga till arbetsmarknadsnämndens verksamhetsberättelse. Här återges en övergripande bild av kvalitet och resultat i Stockholms stads utbildning i svenska för invandrare (sfi) för perioden augusti 2013 till juli 2014.

Sfi styrs av nationella mål i lagar och förordningar samt Stockholms stads kommunala mål för verksamheten. Målen finns reglerade i de avtal som staden tecknat med privata utbildningsanordnare. De kommunala skolorna verkar under likvärdiga förutsättningar som de privata.

Enligt skollagen ska huvudmannen ha rutiner och system för ett dokumenterat och systematiskt kvalitetsarbete. Denna bilaga fokuserar på att göra en helhetsbedömning av stadens sfi i förhållande till mål och uppdrag.

Fakta om SFI Stockholm perioden 2013/2014

<i>Översikt studerande</i>	Totalt	Kvinnor	Män
Antal studerande under året	17 518	9 712	7 806
Studerande i snitt per månad	8 074	4 476	3598
<i>Åldersfördelning</i>			
Andel under 35 år	56%*	55%*	58%*
<i>Fördelning studieväg</i>			
Studieväg 1	5%	7%	4%
Studieväg 2	48%	49%	51%
Studieväg 3	47%	44%	45%

<i>Översikt skolenheter</i>	Totalt	Kommunal	Extern
Antal skolenheter	21	3	18
Antal elevtimmar	5 231 097	613 450 (12 %)	4 617 647 (88 %)

* Andelen avser andel studerande under 35 år inom respektive grupp.

Kvinnorna är i majoritet och studerandegruppen är relativt ung, 55 procent av kvinnorna och 58 procent av männen är under 35 år. Det är en välutbildad grupp som läser sfi i Stockholm, ungefär hälften studerar på studieväg 3 som är den högsta nivån att studera på. En förhållandevis liten del läser på studieväg 1 för studerande med ingen eller max sex års grundskola, endast sju procent av kvinnorna och fyra procent av männen.

Prioriterade utvecklingsområden från kvalitetsrapporten 2012/2013

- Kvalitetsarbetet – huvudmannen SFI Stockholm ska utveckla arbetet med en fördjupad systematisk uppföljning.
- Kunskaper – fortsätta arbetet med att utveckla individualiserad utbildning genom att utveckla och implementera formativ bedömning i undervisningen.
- Kunskaper – fortsätta utvecklingen av utbildningen för studerande på studieväg 1.
- Arbetslivet – skapa samsyn kring vad arbetslivsinriktad undervisning innebär i praktiken.

Nämndens kvalitetsarbete

Mål

”Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.”
(Skollagen 4:3)

Prioriterade utvecklingsområden under perioden:

- SFI Stockholm ska utveckla arbetet med en fördjupad systematisk uppföljning.

Arbetsformer för det systematiska kvalitetsarbetet

Kvalitet och resultat inom stadens sfi följs upp på ett systematiskt sätt med en bredd av underlag och källor. SFI Stockholm följer statistik, brukarundersökningar, klagomål samt kvalitetsutvärderingar av enskilda skolor. Vidare genomförs verksamhetsbesök samt årliga avtalsuppföljningar med varje anordnare.

Samtliga skolenheter ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som innefattar att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Varje skolenhet ska ha en rektor (i kommunal regi) eller utbildningsansvarig (i upphandlad regi) med ansvarsområdet systematiskt kvalitetsarbete.

Underlag till avdelningens samlade kvalitetsarbete har under året utgjorts av:

- Skolornas kvalitetsrapporter. Här redovisar och analyserar de måluppfyllelsen på sin skolenhet och identifierar prioriterade utvecklingsområden
- Kvalitetsutvärderingar hos tre skolor i egen regi och återbesök hos nio anordnare.

- Effekttuppföljning som omfattar alla sfi-studerande som påbörjade sina studier 2008 och 2010 (Sweco)
- Statistik över prov, betyg och genomströmning.
- Två brukarundersökningar inom ramen för samarbetet med KSL
- Synpunkter och klagomål som kommer in till SFI Stockholm

För att få en fördjupad bild av kvaliteten hos skolenheterna samt för att stödja dem i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet har avdelningen under året genomfört:

- Fyra individuella uppföljningsmöten med rektor/utbildningsansvarig och chefer vid varje enhet med fokus på kvalitet, måluppfyllelse och prioriterade utvecklingsområden.
- Två gemensamma kvalitetsuppföljningsmöten för samtliga skolledare. Mötena ägnades åt ”Att leda vardagsbaserad skolutveckling” och ”Forskning och beprövad erfarenhet”
- En heldag för all pedagogisk personal bestående av ett seminarium med temat ”Vetenskaplig grund – vad är det” och en föreläsning om formativ bedömning
- Verksamhetsbesök på samtliga skolenheter

Avdelningschefen för SFI Stockholm har kontinuerliga möten med rektorerna och för en kvalitets- och resultatdialog med förvaltningsdirektören enligt stadens kvalitetsmodell. De resultat och analyser som framkommer vid dessa möten utgör en viktig del av underlaget för nämndens verksamhetsplan.

Under året har ett prioriterat område varit att fördjupa det systematiska kvalitetsarbetet. Resultatet är att en brukarundersökning till samtliga studerande har genomförts vid två tillfällen inom ramen för samarbetet med övriga kommuner i länet och Kommunförbundet Stockholms län (KSL). Brukarundersökningen kommer att vara årligen återkommande. SFI Stockholm har identifierat att lärarnas och skolledarnas syn på utbildningen ska undersökas för att belysa fler kvalitetsaspekter av utbildningen. Detta är ett utvecklingsområde för nästa år.

Bedömning och analys av skolornas kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet på skolenheterna har generellt utvecklats. De flesta enheterna uppvisar en systematik i att kontinuerligt följa upp och analysera resultat samt planera och utveckla utbildningen, till exempel i form av årshjul. Skolenheterna arbetar mer långsiktigt

och analyserar resultat i högre grad än tidigare. Vi ser dock att flera enheter skulle kunna lägga än mer vikt vid analysarbetet.

Skolenheterna uppger att de källor och underlag de har för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i stort sett är tillräckligt men att den låga svarsfrekvensen på brukarundersökningen är bekymmersam. Flera skolor kompletterar underlaget med egna brukarenkäter och fokusgrupper.

En glädjande utveckling är att personalens delaktighet har ökat i kvalitetsarbetet, till exempel genom att man diskuterar resultat och utveckling på pedagogiska möten och studiedagar. Ett fortsatt utvecklingssteg är att involvera eleverna i kvalitetsarbetet.

Uppföljning av verksamhetens mål

Kunskaper

Mål

”Målet för utbildning i svenska för invandrare är att vuxna invandrare ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar.
”(Skollagen)

Prioritering under verksamhetsåret

- Fortsätta arbetet med att utveckla individualiserad utbildning genom att utveckla och implementera formativ bedömning i undervisningen
- Fortsätta utveckla utbildningen för studieväg 1

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Resultat på betyg och nationella prov (resultatstatistik redovisas nedan under kapitel *Bedömning och betygssättning*) samt resultat från brukarundersökningen visar att de studerande lär sig mycket och i stort är nöjda med sin utbildning. I den årliga brukarundersökningen får de studerande ge ett helhetsomdöme om sin skola, vilket för samtliga anordnare ligger högt. Alla får ett omdöme över 4,0 på en skala 1-5.

Tabell: Studerandes helhetsomdöme om sin skola, i fallande ordning.

Anordnare	Helhetsomdöme ¹
Omsorgslyftet	4,82
Centrum Vux Haninge	4,67
ABF Stockholm sfi	4,59
Hermods sfi	4,54
InfoKomp	4,53
Academedias Eductus	4,50
SFI Söderort	4,47
SFI Västerort	4,43
SIFA	4,36
Utbildningsborgen AB	4,32
Folkuniversitetet	4,28
Competens	4,22
SFI – Hörnel Huddinge	4,09
Lernia Utbildning	4,05
Totalt	4,33

¹ Avser medelvärde på de studerandes helhetsomdöme i brukarundersökningen 2014. Värdet 1 (stämmer inte alls) till 5 (stämmer helt).

Mycket av arbetet hos skolorna handlar om individualisering och att följa de studerandes kunskapsutveckling. Det främsta verktyget är de individuella studieplanerna och arbetet med formativ bedömning. Samtliga skolenheter har under redovisningsperioden arbetat med att utveckla individuella studieplanen i någon form och alla konstaterar att det är ett fortsatt utvecklingsområde. På SFI Söderort har man fokuserat extra på uppföljningssamtal med de studerande och på SFI Västerort har man konkretiserat själva planen. Båda skolorna har en positiv utveckling på andelen studerande som uppger att de har en plan.

I brukarundersökningen har de studerande fått svara på frågor om sin lärare och undervisning.

Tabell: resultat brukarundersökning 2014 området Lärande
Svarsalternativen är 1 (stämmer inte alls) till 5 (stämmer helt)

Påstående	Medelvärde
Mina lärare gör så jag vill lära mig mer	4,4
Vi elever kan vara med och bestämma vad vi ska göra på lektionerna	3,8
Mina erfarenheter används i undervisningen	4,0
Jag får den hjälp som jag behöver	4,4
Jag har en individuell studieplan	63 %

Alla skolor uppger att de studerande, med ett fåtal undantag, har en individuell studieplan. Resultat från kvalitetsutvärderingar och intervjuer med studerande visar att de studerande känner väl till det. Samtidigt visar resultat från brukarundersökningen och interna enkäter att en ganska stor andel av de studerande inte vet om att de har en studieplan. Anordnarna är lite förbryllade över dessa motstridiga resultat och vad det kan bero på. Flera skolor menar att studerande inte känner till begreppet individuell studieplan. Andra svårigheter som skolorna lyfter fram i arbetet med individuell studieplan är bristande administrativa stödsystem, studerandes oregelbundna närvaro, många studieavbrott och lärarbyten.

Flera skolor noterar att det trots alla insatser finns individer som ”faller mellan stolarna” när det gäller att upprätta och att revidera den individuella studieplanen.

Resultat från tabellen ovan visar att de studerande tycker att deras lärare får dem att vilja lära sig mer och att de får den hjälp de behöver. Det blir något lägre resultat på frågorna om inflytande och att deras erfarenheter tas till vara i undervisningen. Skolorna har olika former och metoder för att skapa delaktighet i undervisningen, men detta är ett fortsatt utvecklingsområde.

Nästan alla skolenheter berättar att de avser att försöka förbättra uppföljningen av avbrott. Några enheter har påbörjat detta arbete genom att ringa till studerande som varit frånvarande en tid. Än så länge har de inte kunnat se några konkreta resultat men det man hittills upplever är att de studerande känner sig sedda och att man kan diskutera möjligheten att byta tid eller anpassa sitt schema.

Studerande i behov av stöd

Flera skolor erbjuder mer stöd till studerande i behov av det än tidigare. Flera uppger att man arbetar för att tidigt identifiera dessa studerande och ge stöd för att de ska nå kursmålen. Competens och Lernia lyfter fram att elever erbjuds undervisning i små stödgrupper och att dessa riktade insatser ger vissa resultat för ökad måluppfyllelse. Samtidigt nämner man att det inte alltid ger det resultat som önskas och att man i det fortsatta arbetet med formativ bedömning och individualiserad undervisning snarare ska arbeta inkluderande där alla studerande utmanas och ges stöd inom ramen för ordinarie undervisning.

ABF har satsat extra på studieväg 2 där de upplevde brister i läsförståelsen bland de studerande. Med hjälp av statsbidrag gjorde skolan ett minibibliotek och utformade extra lästräning för en grupp. Resultatet var lyckat och 7 av 12 studerande gjorde nationellt prov i förtid.

Vissa skolor, till exempel OmsorgsLyftet, satsar på lärare med bredare kompetens. Det kan handla om speciallärare, logoped eller dramapedagog. Skolorna menar att det möjliggör varierad undervisning men även att nå studerande som behöver särskilt stöd.

Huvudmannen har under perioden genomfört en översyn av studerande i behov av stöd och kan konstatera att det är ett område som generellt behöver utvecklas. Det gäller både att tidigt upptäcka studerande som har behov av stöd, samt att kunna erbjuda adekvata stödinsatser. Detta utgör ett prioriterat utvecklingsområde för 2015.

Implementering av handlingsprogram på studieväg 1

Implementeringen av Handlingsprogram för studieväg 1 har inletts på SFI Västerort. De har arbetat fram en introduktionskurs på modersmål vilken har genomförts för somalisktalande kvinnor. Samhällsorientering och studiebesök har inkluderats. Introduktionskursen följdes upp med en fokusgrupp som visade att de studerande var mycket nöjda. De kände sig säkra och trygga eftersom de faktiskt förstod det som hände runt omkring dem. De

uppskattade att de fick nyttig kunskap både om skolan och om livet utanför. Lärare och modersmåslärare var också mycket nöjda då de tyckte att konceptet fungerade bra. Utifrån de erfarenheter som gjordes under våren fortsätter skolan utveckla arbetet med introduktionskurser på modersmål.

Bedömning och betygssättning

Mål

- *”Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.” (Skollagen 1:9)*
- *Andelen godkända elever efter ett år ska öka (kommunfullmäktiges indikator 2013)*
- *Andelen godkända studerande efter 600 timmar är minst 65 procent (nämndindikator 2013 och kommunfullmäktiges indikator 2014)*
- *Andel kursdeltagare inom sfi med godkänt betyg efter fullföljd kurs är minst 90 % (nämndindikator)*
- *Andel studerande som efter avslutad sfi klarar de nationella proven är minst 80 % (nämndindikator).*

Resultat i brukarundersökning 2014

Svarsalternativen är 1 (stämmer inte alls) till 5 (stämmer helt)

Påstående	Medelvärde
Mina lärare berättar vad jag måste kunna för att få betyg	4,3

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Enheterna har ett systematiskt och aktivt arbete med att samla in och analysera prov- och betygsstatistik. Man ser på trender över tid, efter färdighetsområden, studietider och studiebakgrund. Samtliga enheter lyfter upp att man under redovisningsperioden arbetat med att utveckla ett allsidigt bedömningsunderlag. Flera uttrycker att lärarna känner sig säkrare i bedömning av betyg och när studerande bör skriva nationella prov.

Tabell: Andel med godkänt prov- och betygsresultat per kurs inom de tre senaste perioderna samt antal studerande som har gjort prov.

Studieväg 1	Prov A (%)	Betyg A (%)	Antal	Prov B (%)	Betyg B (%)	Antal
2011/2012	93	97	123	52	68	82
2012/2013	95	98	99	70	88	73
2013/2014	91	94	94	83	83	83

Studieväg 2	Prov B (%)	Betyg B (%)	Antal	Prov C (%)	Betyg C (%)	Antal
2011/2012	86	91	1 613	76	84	1 353
2012/2013	91	95	1 715	86	91	1 343
2013/2014	98	97	1 516	94	92	1 387

Studieväg 3	Prov C (%)	Betyg C (%)	Antal	Prov D (%)	Betyg D (%)	Antal
2011/2012	91	95	4 460	80	89	2 158
2012/2013	93	97	1 633	81	89	2 617
2013/2014	98	97	1 581	90	92	2 541

Resultaten visar att de allra flesta som skriver prov också klarar kursen. Flera års satsningar på bedömning har gett resultat.

Det förekommer felbedömningar av elevers kunskaper vilket syns i en viss ”minusdiskrepans”, att elever som får godkänt på prov inte klarar godkänt på kursen. I flera fall visar det sig bero på en avsaknad av allsidigt bedömningsunderlag. Som exempel kan nämnas att Lernia Globen lyfter fram att det fåtal felbedömningar som varit har gjorts på studerande som studerar på distans eller med en lägre närvarofrekvens. Avsaknaden av daglig kontakt försvårar lärarens möjligheter att få en överblick av elevens kunskaper.

Några skolor har lyft fram positiv korrelation på betygsresultat då studerande har erbjudits stödundervisning, bland annat hos ABF och Utbildningsborgen Enskede. Högre resultat noteras också då studerande har hög närvaro.

Skolorna understryker i rapporterna att ett systematiskt och fokuserat arbete om bedömning är viktigt för goda resultat. Framgångsfaktorer för en likvärdig och rättssäker bedömning och betygssättning som lyfts fram är forum för samtal om bedömning och att genomföra sambedömning, allas delaktighet i bedömningsarbetet vid nationella prov och att bedömningsarbetet hela tiden är aktuellt och hålls levande. Vid större förändringar i en enhets organisation så försämras ofta prov- och betygsstatistiken, ibland kraftigt. Motsatsen kan noteras när en enhet har fått stabilisera sig och bygga upp de organisatoriska förutsättningarna för sambedömning i kollegiet. Då ökar resultaten igen.

Lärandemiljö

Mål

"Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem." (Skollagen 4:9)

"Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero." (Skollagen 5:3)

"Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt." (Skollagen 4:8)

Resultat i brukarundersökning våren 2014

Svarsalternativen är 1 (stämmer inte alls) till 5 (stämmer helt)

Påstående	Medelpoäng
Det är arbetsro i klassrummet	4,1
Min lärare är bra mot mig	4,6
Jag vet vem jag ska prata med om jag vill klaga på något i skolan	4,1

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

De studerande trivs på sin skola. Det framgår av såväl brukarundersökningar, enkäter, fokusgrupper och kvalitetsrapporter. Resultaten är mycket positiva på punkten "Jag är nöjd och kan rekommendera min skola" i Brukarundersökningen. Klagomålen är få.

Arbetsron på flera skolor får lägre resultat, vilket kan ha flera anledningar. Kontinuerliga intag och stor rörlighet i grupperna skapar oro och påverkar arbetsron negativt. Det finns goda exempel. Bland andra får OmsorgsLyftet bättre resultat på arbetsron vilket de förklarar med nära kontakt med eleverna och att läraren uppmärksammar när en studerande är frånvarande. Resultaten gör det intressant för övriga anordnare att fundera över olika modeller för att skapa så lite oro som möjligt i grupperna även om de inte kan ha fasta kurstider.

Skolorna har plan mot diskriminering och kränkande behandling och flera har elev- och klassråd. Klass- och elevråden fungerar så bra de kan i verksamheter av detta slag. Däremot har skolorna mycket kvar att göra när det gäller att ge de studerande inflytande över utbildningen. Det räcker inte med enkäter en eller två gånger

per år och med elev- och klassråd. Ett aktivt arbete måste göras så att de studerande verkligen tar del i planeringen av utbildningen och på så sätt ta ansvar för både den egna inläringen och utbildningens innehåll.

Skolorna lever generellt upp till kravet att skolmiljön ska präglas av trygghet. Eleverna är nöjda med både lärare och annan personal och det finns tydliga rutiner för klagomålshanteringen.

Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Mål

”Huvudmannen ska i samarbete med Arbetsförmedlingen verka för att eleven ges möjligheter att öva det svenska språket i arbetslivet och att utbildning i svenska för invandrare kan kombineras med andra aktiviteter som arbetslivsorientering, validering, praktik, eller annan utbildning.”
(Skollagen 22:7)

Studerande vid sfi har språkkunskaper som gör dem förberedda för arbete eller högre studier (nämndmål).

Prioritering under verksamhetsåret

- Skapa samsyn kring vad arbetslivsinriktad undervisning innebär i praktiken

Resultat studerandeuppföljning inom sfi

Under året har nämnden genomfört en uppföljning av sfi-studerande som började sina studier under första halvåret 2008 och under första halvåret 2010. Uppföljningen visar att de studerande blir rustade för arbete och att SFI Stockholm förser arbetsmarknaden med arbetskraft. 73 procent av de som påbörjade sina studier 2008 har arbetat eller studerat under uppföljningsåret 2012. Motsvarande för de som påbörjade sina studier 2010 är 76 procent. Närmare hälften av de sfi-studerande är etablerade på arbetsmarknaden enligt den definition SCB gör. Etableringen har gått snabbare för de som påbörjade sina studier 2010. Särskilt anmärkningsvärt är att de som påbörjade sina studier på studieväg 1 är etablerade i relativt hög grad, även om det naturligtvis är de på studieväg 3 som är etablerade i högst grad.

Resultat brukarundersökning

Svarsalternativen är 1 (stämmer inte alls) till 5 (stämmer helt)

Påstående	Medelvärde
Sfi/sfx-studier gör det lättare att få arbete	4,1
Sfi/sfx-studier gör det lättare att studera vidare	4,3
Jag är nöjd med studie- och yrkesvägledningen på min skola ²	88 %

Generell bild av måluppfyllelsen

Av rapporterna framkommer att enheterna för att nå goda resultat inom detta område måste avsätta tid och resurser. När personalförändringar sker påverkas resultaten markant, till exempel vad gäller tillgången till studie- och yrkesvägledning.

Att arbeta med en nära koppling till och samarbete med arbetslivet kräver ett aktivt, långsiktigt och medvetet arbete vilket syns i de rapporter som Lernia Liljeholmen och SFI Söderort redovisar. De skolorna arbetar mest aktivt och systematiskt med yrkeskoppling till sfi-studier genom att skapa sfi-kurser med inriktning mot specifika yrken. Båda skolorna uppger att de arbetar med dialog med branscher för att göra utbildningen relevant för arbetsmarknaden och vidare utbildning inom området, samt för att kunna erbjuda de studerande praktikplatser med tydlig yrkeskoppling.

Inom egen regi har antalet studerande på sfx-utbildningarna varit fortsatt högt och flera yrkesutbildningar har genomförts – mot Kök och restaurang, mot fastighetsskötare och en ny kurs mot paketbilsförare.

I stort sett samtliga elever som deltagit i yrkesinriktade sfi-utbildningar inom egen regi har haft praktik. För att kunna visa på effekterna av de yrkesförberedande kurserna och yrkesutbildningarna har ett uppföljningsarbete inletts. Det visar sig att cirka 30 procent av de som deltar i de yrkesförberedande kurserna inom egen regi har anställning inom yrkesområdet, oftast handlar det om visstidsanställningar. En del väljer också att fortsätta studera vidare inom området. Statistik från Lernia Liljeholmen visar att 22 procent av de studerande som gjort praktik inom ramen för yrkesinriktade utbildningar har fått arbete. Nämnden vill under 2015 fördjupa arbetet med uppföljning av sfi.

Avseende samverkan med andra skolformer så kan man konstatera att det inte förekommer i någon hög utsträckning. Däremot förekommer samarbete med samhället i övrigt på olika sätt, mer eller mindre systematiskt. Ett populärt tema är ”medpratare” och

---

² Avser dem som har haft studie- och yrkesvägledning är 88 % nöjda

språkcafé som flera enheter organiserar i samarbete med ideella organisationer såsom Internationella Bekantskaper, eller en kyrka. De studerande får träffa svensktalade i en avslappnad miljö och öva på muntlig svenska.

Under året fanns ambitionen att skapa en samsyn av vad arbetslivsinriktad undervisning innebär i praktiken. Syftet var att skapa förutsättningar för utvecklingsarbete genom en gemensam förståelse. Denna ambition har inte riktigt uppnåtts. Däremot åläggs anordnare i nya avtal att särskilt beskriva hur de ska åstadkomma arbetslivsinriktad undervisning.

Sammanfattande analys

Den undervisning som nämnden erbjuder är generellt av god kvalitet och bidrar till att eleverna lär sig språket och tycker att de har nytta av studierna. Det är uppenbart att individuella samtal med läraren och återkoppling på kunskapsutvecklingen har stor betydelse för elevernas inläring och måluppfyllelse. Flera skolor har kommit en bit på väg men det krävs ett fortsatt systematiskt arbete med att hitta former för arbetet med formativ bedömning. En fungerande formativ bedömning är förutsättningen för ett annat utvecklingsområde, att inom ramen för de olika grupperna erbjuda eleverna en mera individualiserad undervisning.

Kvalitetsarbetet på skolenheterna har generellt utvecklats. De flesta enheterna uppvisar en systematik i att kontinuerligt följa upp och analysera resultat samt planera och utveckla utbildningen. Vi ser dock att flera enheter skulle kunna lägga än mer vikt vid analysarbetet. Personalens delaktighet i kvalitetsarbetet har ökat. Ett nästa steg är att de studerandes delaktighet i kvalitetsarbetet kan öka.

Förståelsen för syftet med individuell studieplan har ökat och i princip samtliga skolor arbetar intensivt med att göra den till ett värdefullt och konkret verktyg för de studerande. Än finns en bit kvar att gå när det gäller de studerandes förståelse för individuell studieplan.

Modersmålets betydelse för en snabb och effektiv inläring hos elever på studieväg 1 kan inte överskattas. Genom modersmålet kan eleverna bli delaktiga i undervisningsprocessen och påverka innehållet i utbildningen. Det kräver dialogpedagogik och att eleven hela tiden görs delaktig i processen. Ett pedagogiskt

utvecklingsarbete i enlighet med handlingsprogrammet kommer att fortsätta på SFI Västerort.

Vikten av språkstöd och ibland modersmålsstöd även på studieväg 2 och 3 har också lyfts fram i dialogen med skolor. En anledning till att flera av de yrkesinriktade kurser och yrkesutbildningar som genomförts lyckats så väl är att de studerande parallellt med studierna får extrastöd av svensklärare eller av modersmåls lärare.

De studerande trivs generellt på sina skolor och klagomålen är få. Arbetsron på flera skolor är lägre vilket troligtvis beror på kontinuerligt intag och stor rörlighet i grupperna. Några skolor har genomfört särskilda insatser vilket har förbättrat arbetsron.

Prioriterade utvecklingsområden

Mot bakgrund av den redovisning och analys som har gjorts i verksamhetsberättelse och denna bilaga, har nämnden identifierat följande utvecklingsområden som särskilt prioriterade för perioden 2014/2015:

Systematiskt kvalitetsarbete

Under nästa period är kvalitetsarbetet ett fortsatt prioriterat område. Ett viktigt led i detta är att utveckla arbetet med att tillvarata forskning och beprövad erfarenhet och stärka analysarbetet. En enkät för att undersöka lärares och skolledarens synpunkter på utbildningen kommer att tas fram.

Utökad individualisering

Nämnden strävar efter att anpassa sfi-utbildningen utifrån individens behov för att ge de studerande så goda förutsättningar som möjligt att uppnå sina mål. Det sker dels genom att erbjuda de studerande ett brett utbud av utbildning, dels genom att lärare och annan personal ständigt arbetar med att möta varje studerande där den studerande befinner sig.

Under kommande avtalsperiod erbjuds sammanhållna studievägar, det vill säga att den studerande läser alla kurser inom samma studieväg. Det skapar större möjligheter att se till individuella behov och förutsättningar.

En förutsättning för individualisering är arbetet med formativ bedömning, att den studerande får kontinuerlig återkoppling på hur hon eller han ligger till i förhållande till målen för utbildning. Det är ett område som har utvecklats under de senaste åren då de flesta skolor prioriterat det. Det är samtidigt ett fortsatt utvecklingsarbete.

Nämnden fortsätter att kontinuerligt uppmärksamma formativ bedömning i dialog med skolorna.

Ytterligare en förutsättning för ökad individualisering är att studerande har tillgång till särskilt stöd när behov finns. Under kommande avtalsperiod finns krav på specialpedagogisk kompetens hos skolorna. Nämnden kommer även ta fram riktlinjer för arbetet med studerande som har långsam progression. Fokus ligger på att tidigt uppmärksamma studerande i riskzonen. Nämnden kommer även att utreda och lägga förslag till vidareutvecklade arbetssätt och insatser för studerande med särskilda behov.

Utökad yrkesinriktning

Nämndens ambition är att fortsätta utveckla och stärka de yrkesinriktade kurserna inom sfi.

Under 2015 kommer nämnden att lämna in en projektansökan till Europeiska socialfonden (ESF) för att utveckla yrkesinriktad sfi för studerande som inte har tidigare yrkesutbildning. Det handlar om en sammanhållen utbildning med tydlig koppling till arbetsmarknaden och som länkar ihop sfi och gymnasial yrkesutbildning. Syftet är att sfi-studerande ska få en snabbare och mer hållbar etablering på arbetsmarknaden.
